Scĩa dei cauſat res: ſed noſtra ſcĩa cauſata eſt a rebus.
Q prima diſpoſitio intelligentiaꝝ ꝯſiſtit in mouendo. vñ ſi eſ
ſet aliq̃ intelligentia non mouens illa eſſet fruſtra.

¶ Autoritates circa primũ libꝝ phiſicoꝝ ariſtotelis.

SCire ⁊ intelligere ꝯtingit circa omnes ſcĩas quaꝝ prin-
cipia ſunt cã ⁊ elementa ex eorum cognitione
Tunc vnũqđq; arbitramur ſcire cũ cãs ⁊ principia eius cog
noſcimus vſq; ad elementa
Innata eſt nobis via cognoſcendi a cõioꝛib⁹ ad propria
Totum ſ̃m ſenſum notius eſt.
Pueri primo appellant oẽs viros patres: ⁊ oẽs mulieres ma
tres: poſtea determinant vnũqđq; horum
Contra negantẽ principia nõ eſt diſputandũ | Uno incon
uenienti dato plura ꝯtingũt | Q.đ nature ẽ nulli accidit
Ratio finiti ⁊ infiniti ſoli q̃ntitati congruit
Continuũ eſt diuiſibile in infinitum
Quecunq; vni ⁊ eidem ſunt eadem. inter ſunt eadem
Indiuiſibile neq; finitum neq; infinitum eſt
Principiũ dicit̃ dupliciter. ſcꝫ temporis ⁊ magnitudinis.
Q.đ vere eſt nulli accidit ſformã ⁊ ſubiectuꝫ.
Omnis forma accidentalis in concreto duo ſignificat. ſcilicꝫ
Scđm omnes phõs ex nihilo nihil fit.
Tria ſunt principia nature. ſcꝫ materia forma ⁊ priuatio
Ex infinitis ſ̃m ſpẽm nihil ꝯtingit ſcire
Subiectum eſt prius predicato
Principia nõ fiũt ex alijs neq; ex alterutris: ſed ex his fiũt oĩa
Principia ſemper oportet manere La ia
Infinitum ſ̃m hmõi ſemper eſt ignotum
Intellectus qui querit accidens a ſubiecto ſeparato eſt van⁹
⁊ impoſſibilia querens.
In diuiſione carnis ꝯtingit deuenire ad minimã carnẽ q̃ ſi vl
tra diuidit̃ nõ manet eadẽ ſpẽs carnis. ſilr̃ ⁊ in alijs reb⁹ natu
ralib⁹. Uñ in naturalibus eſt dare minimũ ⁊ maximum
Oẽ corp⁹ finitũ p depoſitionẽ alicui⁹ finiti tandem ꝯſumitur
Meli⁹ eſt ponere principia finita q̃ꝫ infinita. ex quo habet̃: ꝙ
peccatum eſt fieri p plura qđ poteſt fieri p pauciora.

Vle ſm̄ intellectum notius eſt ꝑticulare ſm̄ ſenſum. vñ cōiter
dicit̃ vl'e dū intelligit̃: particulare dum ſentitur
Nihil eſt ſibijpſi contrarium.
Materia nō cognoſcit̃ niſi ꝑ analogiā. i. ꝑ ꝯꝑatōez ad formā
Materia cū forma eſt cā omniū reꝝ q̄ fiūt ſicut mater. i. ſub//
ſtantia ꝯpoſita eſt cauſa omnium accidentium
Forma eſt diuinum quoddam optimum ⁊ appetibile
Materia appetit formam ſicut femina virum/ ⁊ turpe bonuꝫ
Priuatio q̄ eſt in materia multotiēs machinat̃ ad maleficiuꝫ
Nihil appetit illud quod in ſe habet
Nihil appetit illud quod ſibi eſt contrarium
Omnis reſolutio ſtat ad materiam primam
Materia ſm̄ ſe ex qua fit aliud ꝑ ſe ⁊ non per accidens.
¶ Commentator in prologo huius libri
Vltima ꝑfectio hoīs eſt vt ſit ꝑfectus ꝑ ſciētias ſpeculatiuas.
⁊ hoc eſt ſibi vltima felicitas ⁊ vita perfecta
Phs: vel ſapiens eſt vel virtuoſus naturaliter ſm̄ oēs ſenſus
virtutū moraliū q̄ ſunt: iuſticia: caſtitas: liberalitas: ⁊ ſimilia.
Liber phiſicoꝝ ē principiū ⁊ radix totiꝰ phīe naturalis Nō//
men autoris huiꝰ libri eſt ariſtoteles filiꝰ nichometi vel ātho
maci ſapiētiſſimꝰ grecoꝝ q̄ ſciās inuenit ⁊ ꝯpleuit. Inuenit
q2 q̄cquid ſcriptū eſt ab antiq̄s in ſcientijs nō eſt digniſſimū
q̄ſit ꝑs ſcie vel principiū. Cōpleuit q2 nullꝰ eoꝝ q̄ ſecuti ſunt
eū vſq3 ad illud tēpꝰ qd̄ eſt mille ⁊ q̄ngentoꝝ annoꝝ addidit
aliq̄d: nec inuenit in dictis eiꝰ errorē alicuiꝰ q̄ntitatis. ⁊ taleꝫ
virtutē in vnico indiuiduo eē miraculoſuꝫ eſt ⁊ extraneū. ⁊ q2
hec diſpoſitio in vno hoīe fuit ideo dici dignꝰ ē diuinꝰ potiꝰ
Sciaꝝ q̄dā ē ꝑfecta ⁊ ē illa q̄ fit ꝑ cām. q̄dā eſt Lex humanꝰ
iꝑfecta: ⁊ eſt illa q̄ fit ſine cā: ſicut exponit alexāder ariſtotelē. ꝑ
principia intelligit cās efficientes. ꝑ cās intelligit cās finales.
⁊ ꝑ elementa intelligit materiam ⁊ formam.
Totum nihil aliud eſt niſi omnes ꝑtes ſimul ſumpte
In ſpermate ⁊ prima generatōe hoīs nō ceſſant ꝑtes ſperma//
tis corrūpi ⁊ fieri ꝑtes hoīs donec forma humana ſit ꝯpleta.
⁊ hoc veꝝ ē ſi forma recipit ꝑticipatōem. ſi aūt nō illud neceſ//
ſitate accidit in accidentibꝰ proprijs forme generate

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tranſmutatio accidentalis ⁊ ſubſtantialis ꝯueniunt in hoc
ꝙ ſunt mutatio reꝝ de vna diſpoſitiōe in aliam. ſed differunt
qꝛ tranſmutatio ſubſtantialis tranſmutat nomen ⁊ diffinitio
nem rei. accidentalis vero tm̄ nomen tranſmutat
Materia prima nullam in ſe habꝫ formā ſed eſt in potentijs
ad recipiendū omnes formas
Materia nō ē ſua poña qꝛ poña ē ī genere relatōis. materia ī
Conſuetudo eſt altera natura ⌊genere ſubſtātie.
Materia prima nō p̄t ſeparari ab omni forma
¶ Sequūtur auto. ij. libri phiſicoꝝ ariſtotelis
Natura eſt principiū ⁊ cā motus ⁊ quietis in quo eſt pri
mo ꝑ ſe ⁊ non ꝑ accidens
Omne ens artificiale mouet̄ ab extrinſeco
Cecus nat⁹ nō p̄t diſputare de colorib⁹ q̄ntū ad rē. ſꝫ q̄ſtū ad
Tota ſubſtātia artificialiū eſt eoꝝ materia ⌊nomen
Forma ⁊ materia nō ſunt ſm rē ſepata ſꝫ ſm nomen ⁊ rōnem
Forma dicit̄ natura. materia dicit̄ natura. ſꝫ forma dicit̄ ma-
gis natura q̄ȝ materia. qꝛ vnūqdqꝫ nō magis dicit̄ ſm id qd ē
in potentia: q̄ȝ ſm id quod eſt in actu.
Subiectū et eius ꝓpria paſſio ſunt eiuſdem ꝯſiderationis
Abſtrahentium non eſt meudacium
Naturalia diffiniunt̄ cū motu a materia ſenſibili
Materia ⁊ forma ſunt eiuſdem ꝯſiderationis
Ars imitat̄ naturā in q̄ntum p̄t   Forma eſt finis materie
Finis non eſt ſolū rei vltimū ſed etiā vltimū ⁊ optimū
Nos ſumus quodāmodo finis omnium
Nos vtimur omnib⁹ que ſunt tanq̄ȝ propter nos
Homo generat hominem et ſol.
Materia ꝓportiōata forme eſt de ꝯſideratiōe naturalis
Quatuor ſunt cauſe ⁊c̄.   Aliq̄ ſibi inuicem pn̄t eſſe cauſe.
Idem aliter ſe habens eſt cauſa oppoſitoꝝ
Eadem cā eſt cauſa ꝯtrariorum.
Cui⁹ pn̄tia eſt cā ſalutis: ei⁹ abſentia ē cā ꝑiclitatōis ⁊ mortꝫ.
Cauſa et effectus ſimul ſunt ⁊ non ſunt.
Cauſa ⁊ effectus debent eſſe proportionata.
In celeſtib⁹ nihil videmus fieri a caſu